

GŁÓWNY INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA

Stan jakości powietrza w Płocku

**Prezentacja przygotowana w Departamencie Monitoringu Środowiska,
Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska,
na sesję Rady Miasta Płocka,**

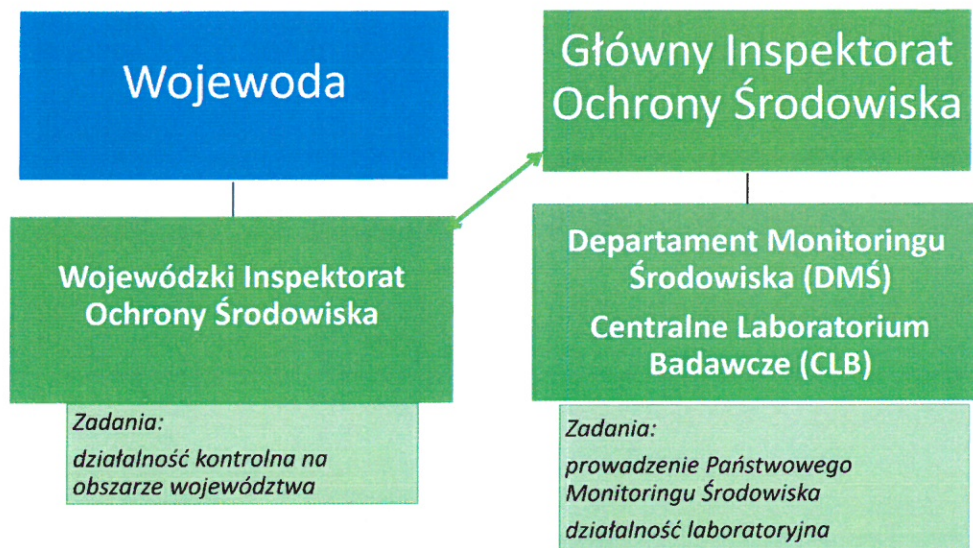
Warszawa, październik 2021 roku

GŁÓWNY INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA

Nowa organizacja Inspekcji Ochrony Środowiska od 1 stycznia 2019 roku

(podstawa prawna: ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. 2018, poz. 1479))

GŁÓWNY INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA

Państwowy Monitoring Środowiska (PMŚ)

Departament Monitoringu Środowiska (DMŚ) realizuje zadania w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ) w celu zapewnienia wiarygodnych informacji o stanie środowiska.

Cele, zadania i struktura PMŚ zawarte są w ustawie z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1070).

PMŚ stanowi system pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska oraz gromadzenia, przetwarzania i rozpowszechniania informacji o stanie środowiska.

Jednym z podsystemów PMŚ jest monitoring jakości powietrza.

Monitoring jakości powietrza

Monitoring jakości powietrza to zadania związane z badaniem i oceną stanu zanieczyszczenia powietrza, obejmujące m.in.:

1. badania i oceny jakości powietrza w strefach (roczne i wieloletnie),
2. informowanie wojewódzkich centrów zarządzania kryzysowego i zarządów województw o ryzyku wystąpienia przekroczenia i wystąpieniu przekroczenia poziomu informowania, poziomu alarmowego, poziomu dopuszczalnego i poziomu docelowego substancji w powietrzu,
3. określanie tła substancji w powietrzu (dla potrzeb nowych i modernizowanych inwestycji),
4. pomiary i ocena stanu zanieczyszczenia powietrza pyłem zawieszonym PM_{2,5} dla potrzeb monitorowania dotrzymania pułapu stężenia ekspozycji.

Monitoring jakości powietrza cd.

Zadania związane z modelowaniem i prognozowaniem zanieczyszczenia powietrza są realizowane przez DMŚ we współpracy z Instytutem Ochrony Środowiska – Państwowym Instytutem Badawczym (IOŚ-PIB):

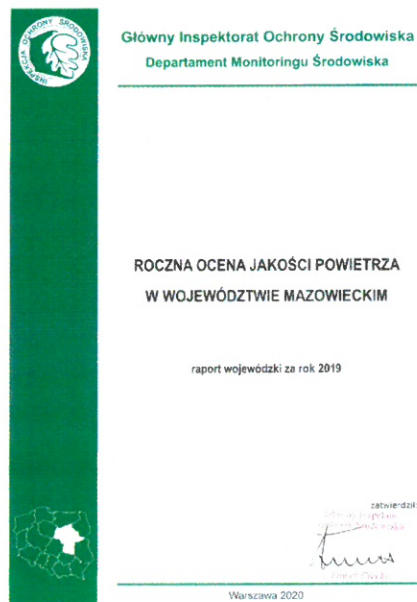
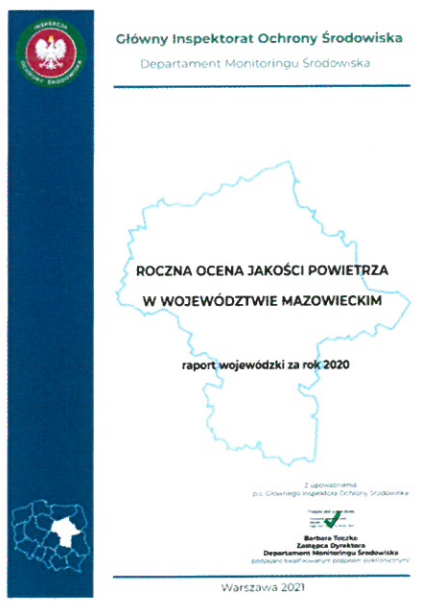
1. wspomaganie systemu ocen jakości powietrza metodami modelowania matematycznego (DMŚ weryfikuje i wykorzystuje do oceny wyniki modelowania wykonywanego przez IOŚ-PIB),
2. weryfikacja informacji o źródłach i ładunkach substancji wprowadzanych do powietrza, znajdujących się w Centralnej Bazie Emisyjnej prowadzonej przez Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami IOŚ-PIB (KOBiZE IOŚ-PIB), dla potrzeb modelowania matematycznego transportu i przemian substancji w powietrzu,
3. krótkoterminowe prognozy zanieczyszczenia powietrza,
4. określanie wpływu źródeł transgranicznych na jakość powietrza,
5. określenie reprezentatywności stanowisk pomiarowych funkcjonujących w ramach PMŚ.

GŁÓWNY INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA

Monitoring jakości powietrza w województwie mazowieckim

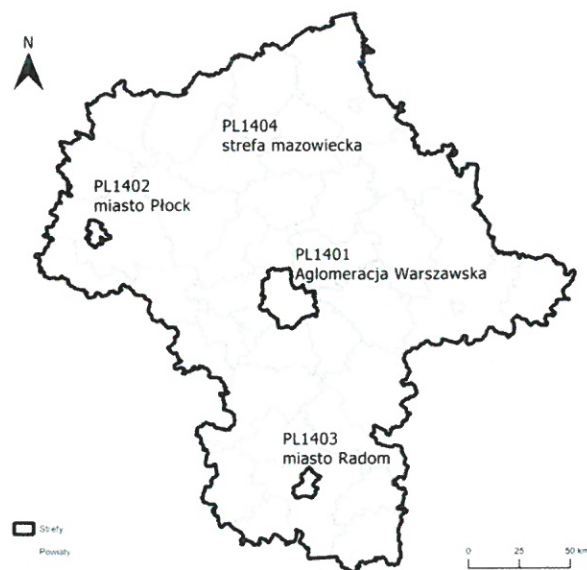
Raporty – oceny jakości powietrza

Monitoring jakości powietrza w województwie mazowieckim cd.

Podział na strefy (4 strefy)

Mierzone substancje

ochrona zdrowia ludzi:

- dwutlenek siarki - SO_2 ,
- dwutlenek azotu - NO_2 ,
- tlenek węgla - CO ,
- benzen - C_6H_6 ,
- pył zawieszony PM_{10} ,
- pył zawieszony $\text{PM}_{2,5}$,
- ołów w pyle zawieszonym PM_{10} - $\text{Pb}(\text{PM}_{10})$,
- arsen w pyle zawieszonym PM_{10} - $\text{As}(\text{PM}_{10})$,
- kadm w pyle zawieszonym PM_{10} - $\text{Cd}(\text{PM}_{10})$,
- nikiel w pyle zawieszonym PM_{10} - $\text{Ni}(\text{PM}_{10})$,
- benzo(a)piren w pyle zawieszonym PM_{10} - $\text{B}(\text{a})\text{P}(\text{PM}_{10})$,
- ozon - O_3 ,

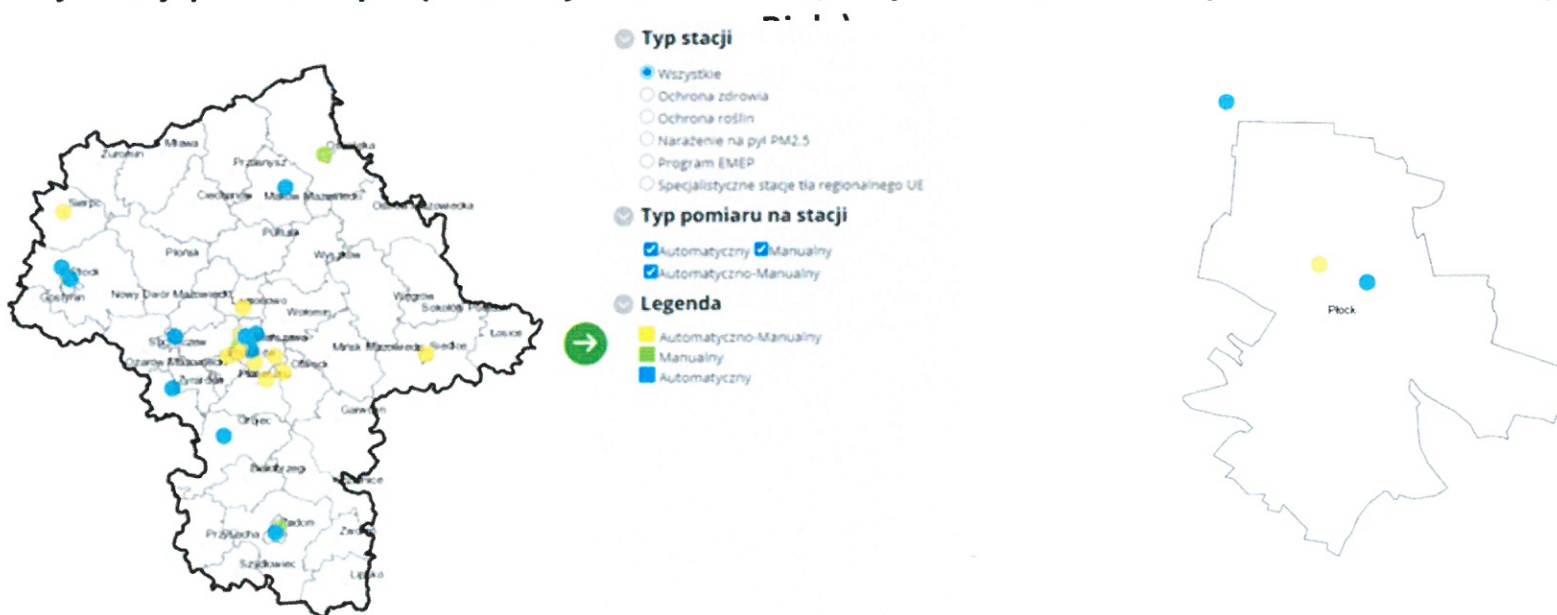
ochrona roślin:

- dwutlenek siarki - SO_2 ,
- tlenki azotu - NO_x ,
- ozon - O_3

Monitoring jakości powietrza w województwie mazowieckim cd.

Lokalizacja stacji pomiarowych (25 w woj. mazowieckim, w tym 2 w Płocku, 1 w pobliżu Płocka w miejscowości

Stacje pomiarowe PMŚ

- Pomiary prowadzone są metodami referencyjnymi lub równoważnymi, określonymi w rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz.U. 2020 poz. 2279)
- Istotne są zasady lokalizacji punktów pomiarowych (np. przepływ powietrza wokół czerpni nie może być ograniczony; kilka metrów od budynku, drzew; substancje pochodzą ze wszystkich źródeł emisji).
- Pomiary prowadzone powinny być przynajmniej przez rok.
- Prowadzenie nadzoru nad pomiarami.

Monitoring jakości powietrza w Płocku

PMŚ realizowany jest w Płocku na 2 stacjach pomiarowych:

1. przy ul. Reja 28 (kod stacji: MzPlocMiReja) - pomiary pyłu zawieszonego PM10 oraz PM2,5, C₆H₆, SO₂, NO₂, NO_x, O₃, CO;
2. przy ul. Królowej Jadwigi 4 (kod stacji: MzPlocKroJad) - pomiary pyłu zawieszonego PM10 oraz PM2,5, C₆H₆, SO₂, NO₂, NO_x; Pb(PM10), As (PM10), Cd (PM10), Ni (PM10), B(a)P (PM10).

Od 2019 roku uruchomiono stację w strefie mazowieckiej, zlokalizowaną bardzo blisko Płocka w miejscowości Biała przy ul. Kmicica 33 (kod stacji: MzBialaKmicimOB), na stacji są wykonywane pomiary C₆H₆, SO₂, a od 2020 roku również pomiary pyłu zawieszonego PM10.

Emisja zanieczyszczeń na obszarze województwa mazowieckiego, ze szczególnym uwzględnieniem Płocka

Głównym źródłem zanieczyszczenia powietrza w województwie mazowieckim jest emisja antropogeniczna pochodząca z sektora komunalno-bytowego (emisja powierzchniowa), z komunikacji (emisja liniowa) oraz z działalności przemysłowej (emisja punktowa). Znaczący udział w stężeniach substancji na obszarze województwa ma napływ zanieczyszczeń z pozostałego obszaru Polski.

W Płocku głównym źródłem zanieczyszczeń jest emisja z przemysłowego rejonu miasta.

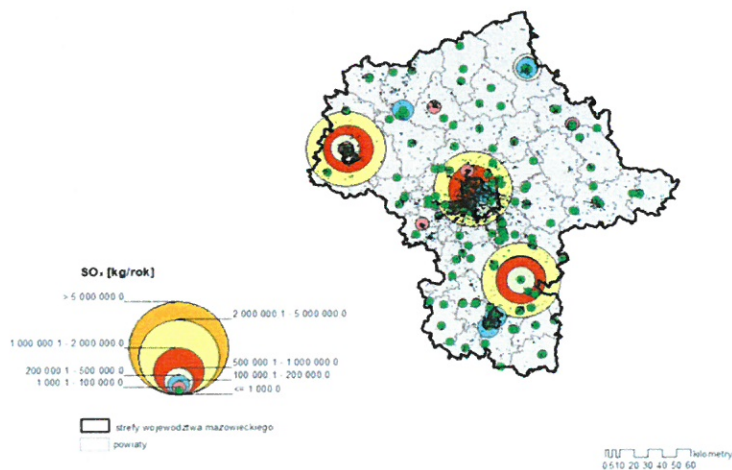
Bilans wielkości emisji dla wybranych zanieczyszczeń na obszarze województwa mazowieckiego, w podziale na strefy oraz źródła emisji przygotowano na podstawie danych przekazanych przez Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami (KOBIZE) działający w strukturach IOŚ-PIB. Bilanse emisji i ich rozkład przestrzenny zostały wykorzystane, między innymi, na potrzeby modelowania matematycznego wykonanego przez IOŚ-PIB.

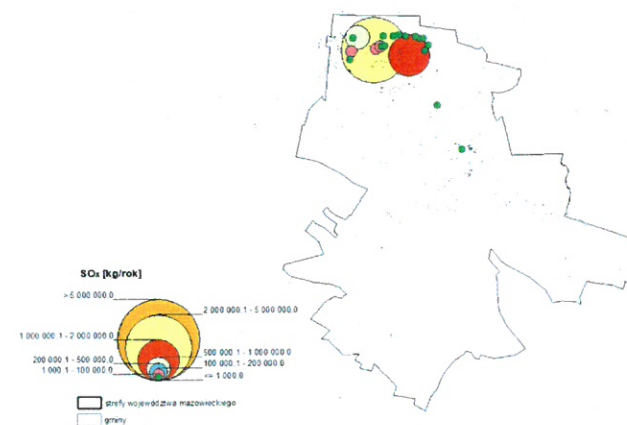
GŁÓWNY INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA

Emisja SOx

Nazwa strefy	Kod strefy	Powierzchnia [km ²]	Emisja SOx [kg/rok]				Emisja [kg/(km ² ·rok)]		
			Komunalno-bytowa	Transport drogowy	Punktowa	Inne	Suma emisji	Bez emisji punktowej	Razem
Aglomeracja Warszawska	PL1401	517	594 365	9 093	6 623 344	12 593	7 239 395	1 192	14 003
miasto Płock	PL1402	88	97 200	644	4 660 691	12	4 758 547	1 112	54 074
miasto Radom	PL1403	112	208 177	1 295	650 771	14	860 256	1 870	7 681
strefa mazowiecka	PL1404	34 842	11 775 285	65 393	13 736 346	7 084	25 584 108	340	734
województwo mazowieckie		35 559	12 675 027	76 424	25 671 152	19 703	38 442 306	359	1 081
Polska		312 705	109 346 273	542 039	175 270 099	97 672	285 256 082	352	912

Lokalizacja punktowych źródeł emisji SO_x na obszarze województwa mazowieckiego
[opracowanie własne, źródło danych: KOBIZE / IOŚ-PIB]

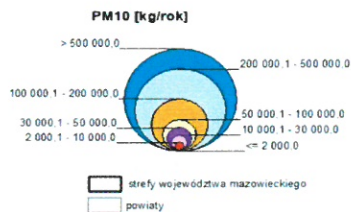
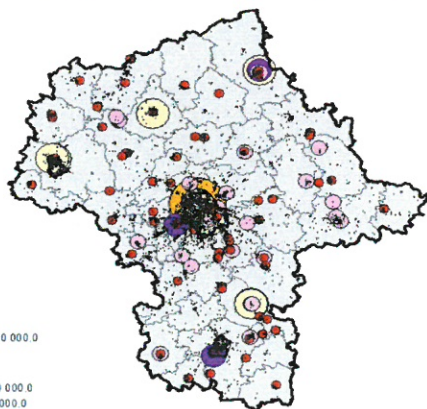
Lokalizacja punktowych źródeł emisji SO_x na obszarze miasta Płock
[opracowanie własne, źródło danych: KOBIZE / IOŚ-PIB]

GŁÓWNY INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA

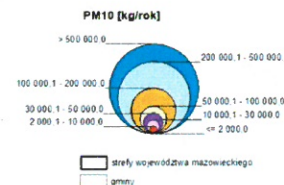
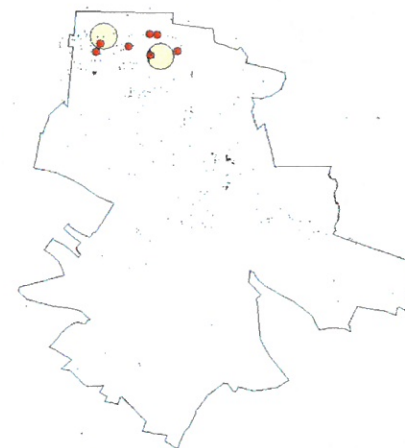
Emisja PM10

Nazwa strefy	Kod strefy	Powierzchnia [km ²]	Emisja PM10 [kg/rok]					Emisja [kg/(km ² -rok)]		
			Komunalno-bytowa	Transport drogowy	Punktowa	Hałdy i wyrobiska	Inne	Suma emisji	Bez emisji punktowej	Razem
Aglomeracja Warszawska	PL1401	517	1 011 449	307 263	339 970	40 381	24 051	1 723 114	2 675	3 333
miasto Płock	PL1402	88	160 445	22 409	206 341	2 426	29 744	421 366	2 443	4 788
miasto Radom	PL1403	112	345 079	45 013	86 621	7 277	10 367	494 357	3 640	4 414
strefa mazowiecka	PL1404	34 842	19 758 978	2 208 844	1 783 044	1 558 808	7 269 516	32 579 189	884	935
województwo mazowieckie		35 559	21 275 951	2 583 529	2 415 977	1 608 891	7 333 678	35 218 026	922	990
Polska		312 705	188 776 224	18 102 304	22 228 968	18 986 708	54 843 493	302 937 697	898	969

0 510 20 30 40 50 60 kilometry

Lokalizacja punktowych źródeł emisji PM10 na obszarze województwa mazowieckiego
[opracowanie własne, źródło danych: KOBIZE / IOŚ-PIB]

Lokalizacja punktowych źródeł emisji PM10 na obszarze miasta Płock
[opracowanie własne, źródło danych: KOBIZE / IOŚ-PIB]

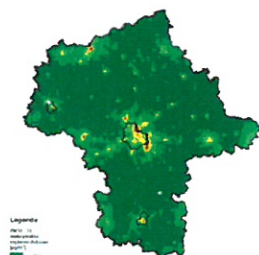

Ocena jakości powietrza

Roczna ocena jakości powietrza wykonywana jest na podstawie pomiarów prowadzonych w ramach PMŚ na stacjach monitoringu jakości powietrza oraz matematycznych modeli transportu i przemian substancji w powietrzu, w terminie do 30 kwietnia. GIOŚ dokonuje oceny jakości powietrza w strefach za poprzedni rok kalendarzowy, której wynikiem jest przypisanie strefom odpowiedniej klasy:

- **klasa A** - poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziomu dopuszczalnego / docelowego / długoterminowego,
 - **klasa C** - poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziom dopuszczalny / docelowy / długoterminowego.
- Przypisanie strefie **klasy C** nie oznacza, że przekroczenie wystąpiło na obszarze całej strefy, mogło wystąpić jedynie na jej fragmencie.

Id	Kod strefy	Nazwa strefy	Kod strefy	Nazwa strefy	Typ pomiaru	Konwert. mod. (PM)	Średnia na region	LC50 (DNI)	W. maks. (DNI) (µg/m ³)
1	PL1401	Agglomeracja Włocławska	Włocławek	Włocławek	man	99	22	9	37
2	PL1402	Agglomeracja Włocławska	Włocławek	Włocławek	aut	99	15	49 702	54
3	PL1403	Agglomeracja Włocławska	Włocławek	Włocławek	man	99	25	20	44
4	PL1405	Agglomeracja Włocławska	Włocławek	Włocławek	man	99	24	13	40
5	PL1406	Agglomeracja Włocławska	Włocławek	Włocławek	aut	99	23	4	99
6	PL1407	Agglomeracja Włocławska	Włocławek	Włocławek	aut	97	21	7	39
7	PL1408	miasto Płock	Płock	Płock	man	99	19	4	19
8	PL1409	miasto Płock	Płock	Płock	aut	100	11	5	17
9	PL1410	miasto Radom	Radom	Radom	man	93	28	16	43
10	PL1411	miasto Radom	Radom	Radom	aut	99	17	22	44
11	PL1404	strefa maszynowa	Międzybuzi	Górze Wielkie	aut	87	17	3	28
12	PL1404	strefa maszynowa	Międzybuzi	Międzybuzie	man	89	19	4	31
13	PL1404	strefa maszynowa	Międzybuzie	Legonin	man	99	14	18	43
14	PL1404	strefa maszynowa	Międzybuzie	Legonin	aut	99	14	18	43
15	PL1404	strefa maszynowa	Międzybuzie	Kozłowo	man	96	26	15	40
16	PL1404	strefa maszynowa	Międzybuzie	Stąporków	man	99	22	12	27
17	PL1404	strefa maszynowa	Międzybuzie	Stąporków	aut	93	28	36 175	52
18	PL1404	strefa maszynowa	Międzybuzie	Przedbuzie	man	95	16	10	29
19	PL1404	strefa maszynowa	Międzybuzie	Przedbuzie	aut	99	17	4	41
20	PL1404	strefa maszynowa	Międzybuzie	Żuparówka	aut	96	22	5	38

Ocena jakości powietrza w strefie miasto Płock

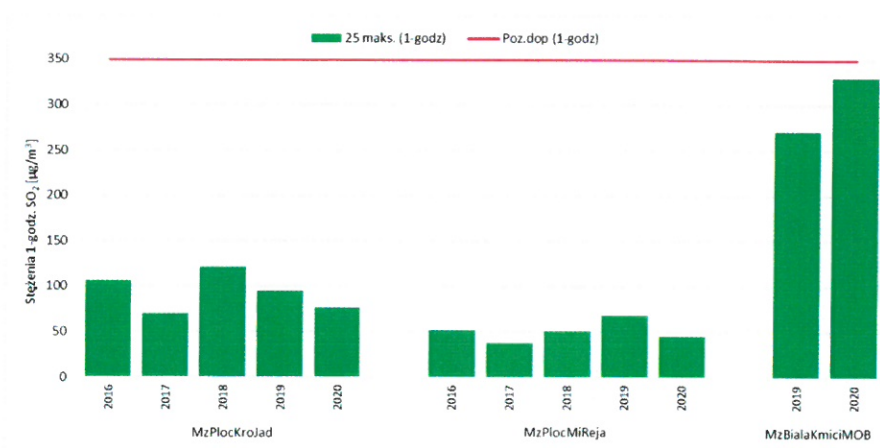
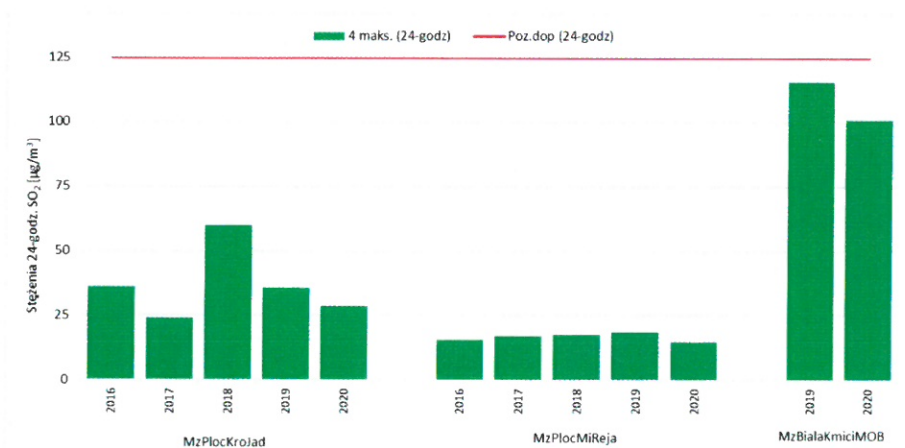
Klasyfikację strefy miasto Płock, będącą wynikiem rocznych ocen jakości powietrza za lata 2016-2020 dla podstawowych zanieczyszczeń, przedstawiono w poniższej tabeli. Spośród 12 zanieczyszczeń podlegających ocenie ze względu na ochronę zdrowia ludzi, w analizowanym okresie wystąpiły przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 (średnia dobową) oraz poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 (średnia roczna) do 2018 r. W roku 2019 nastąpiło obniżenie stężeń pyłu zawieszonego i benzo(a)pirenu w stosunku do 2018 r. W latach 2019 i 2020 nie wystąpiło w Płocku przekroczenie poziomu dopuszczalnego i docelowego dla badanych zanieczyszczeń. Lata te należały do wyjątkowo ciepłych i wietrznych, a dotychczasowe analizy otrzymanych poziomów stężeń zanieczyszczeń monitorowanych wskazują na ścisłą zależność mierzonych stężeń od warunków pogodowych.

Rok	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	PM10	PM2,5 (I faza)	B(a)P
2016	A	A	A	C	A	C
2017	A	A	A	C	A	C
2018	A	A	A	C	A	C
2019	A	A	A	A	A	A
2020	A	A	A	A	A	A

Dwutlenek siarki (SO₂)

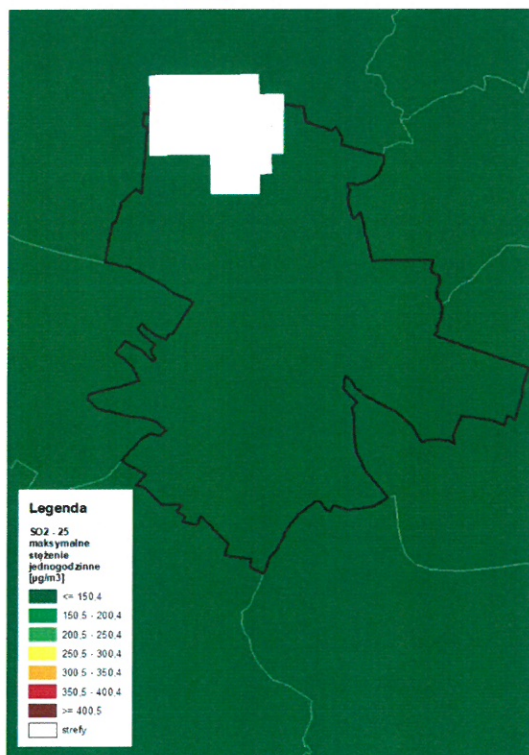
Stężenia dwutlenku siarki w Płocku w latach 2016-2020 były na średnim poziomie, jednak poniżej poziomu dopuszczalnego zarówno dla kryterium dotyczącego wartości 24-godzinnych (dopuszcza się 3 przekroczenia wartości dobowej 125 µg/m³), jak i 1-godzinnych (dopuszcza się 24 przekroczenia wartości jednogodzinnej 350 µg/m³). Podwyższone stężenia SO₂ poza Płockiem w 2019 i 2020 r. odnotowano na pobliskiej stacji w Białej.

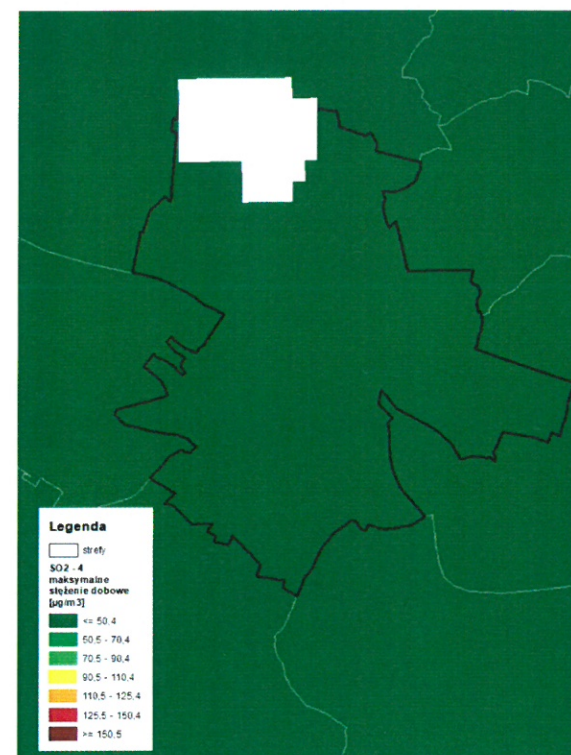

Dwutlenek siarki (SO₂) cd.

Oceny dokonuje się z wyłączeniem terenów zamkniętych lub instalacji przemysłowych. Dlatego wyników modelowania uzyskanego bezpośrednio dla tych obszarów nie uwzględnia się w ocenie, a na prezentowanych mapach przestrzennych rozkładów stężenia miejsca wyłączone z oceny przedstawiane są bez wartości (jako białe obszary).

Rozkład przestrzenny 25 maksymalnej wartości stężenia 1-godzinnego SO₂ w Płocku w 2020 roku, będący wynikiem modelowania jakości powietrza dla roku 2020 wykonanego przez IOŚ-PIB [źródło: IOŚ-PIB]

Rozkład przestrzenny 4 maksymalnej wartości stężenia 24-godzinnego SO₂ w Płocku w 2020 roku, będący wynikiem modelowania jakości powietrza dla roku 2020 wykonanego przez IOŚ-PIB [źródło: IOŚ-PIB]

Plan działań krótkoterminowych związany z wysokimi stężeniami SO₂

W 2019 roku na stacji w Białej wystąpiły 3 z dopuszczalnych 3 dni z przekroczeniem dobowego poziomu dopuszczalnego dla dwutlenku siarki (125 µg/m³). Ponieważ czwarty dzień o wartości średniodobowej powyżej 125 µg/m³ oznaczałby przekroczenie poziomu dopuszczalnego, w 2019 r. wydano powiadomienie o ryzyku przekroczenia poziomu dopuszczalnego dwutlenku siarki w strefie mazowieckiej. Było to podstawą do rozpoczęcia przez Zarząd Województwa Mazowieckiego prac związanych z opracowaniem planu działań krótkoterminowych dla strefy mazowieckiej na wypadek ryzyka wystąpienia przekroczenia poziomów dopuszczalnych lub poziomu alarmowego dwutlenku siarki w powietrzu. Plan działań krótkoterminowych (PDK) dla strefy mazowieckiej w ww. zakresie został zawarty w **uchwale nr 16/21 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 23 lutego 2021 r.** Działania krótkoterminowe określono w celu zmniejszenia ryzyka wystąpienia przekroczeń poziomów dopuszczalnych i alarmowego dwutlenku siarki oraz celem ograniczenia skutków i czasu trwania zaistniałych przekroczeń (sposób działania obejmuje przeprowadzenie odpowiednich analiz przez PKN Orlen SA.)

W 2020 roku, w związku z wystąpieniem na stacji w Białej 23 z dopuszczalnych 24 godzin z przekroczeniem wartości 1-godzinnego stężenia dwutlenku siarki powyżej 350 µg/m³, wydano powiadomienie o ryzyku przekroczenia poziomu dopuszczalnego dwutlenku siarki w strefie mazowieckiej, w tym przypadku w odniesieniu do dozwolonej liczby przekroczeń wartości 1-godzinnego stężenia dwutlenku siarki powyżej 350 µg/m³.

Podsumowując, ze względu na wartości stężeń SO₂ uzyskiwane na stacji w Białej w 2019 i 2020 roku w strefie mazowieckiej wystąpiło ryzyko przekroczenia poziomu dopuszczalnego, ostatecznie jednak poziom dopuszczalny nie został przekroczony, zatem strefa w wyniku klasyfikacji dla dwutlenku siarki otrzymała klasę A.

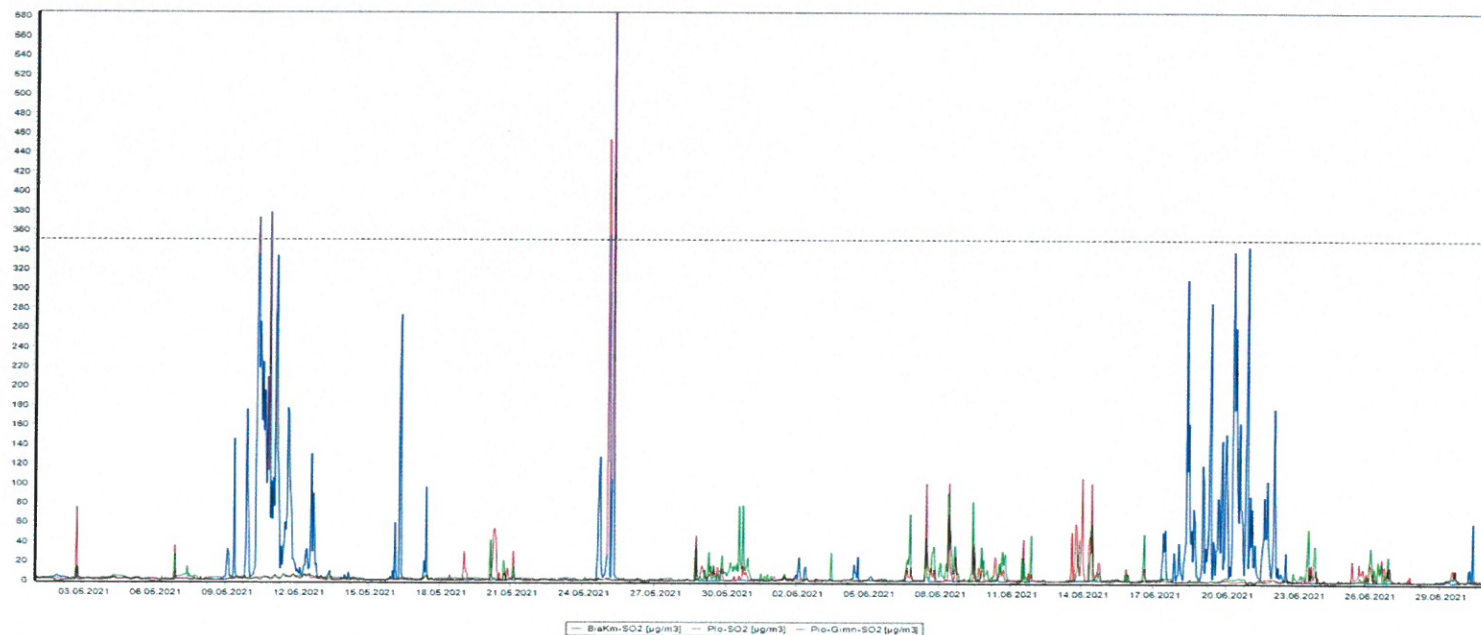
Podwyższone chwilowe stężenia SO₂

Na stacjach w Płocku i w Białej występują wysokie chwilowe stężenia dwutlenku siarki. Mając na uwadze fakt, iż podwyższone stężenia zanieczyszczeń odnotowywane w okolicach Płocka mogą mieć związek z nieprawidłowym funkcjonowaniem lub wystąpieniem awarii instalacji przemysłowej, informacje o epizodach wysokich stężeń SO₂ w powietrzu są każdorazowo przekazywane do WIOŚ w Warszawie, celem ich wykorzystania w działalności inspekcyjnej.

Pojedynczy wykres

Najwyższa wartość stężenia 1-h na stacji w Białej w bieżącym roku wystąpiła 25 maja o godz. 7:00 i wyniosła 584 µg/m³.

W br. poziom dopuszczalny jednogodzinny dwutlenku siarki w powietrzu przekroczony był 7 razy, a poziom dopuszczalny dobowy raz - 10.05.2021 r.

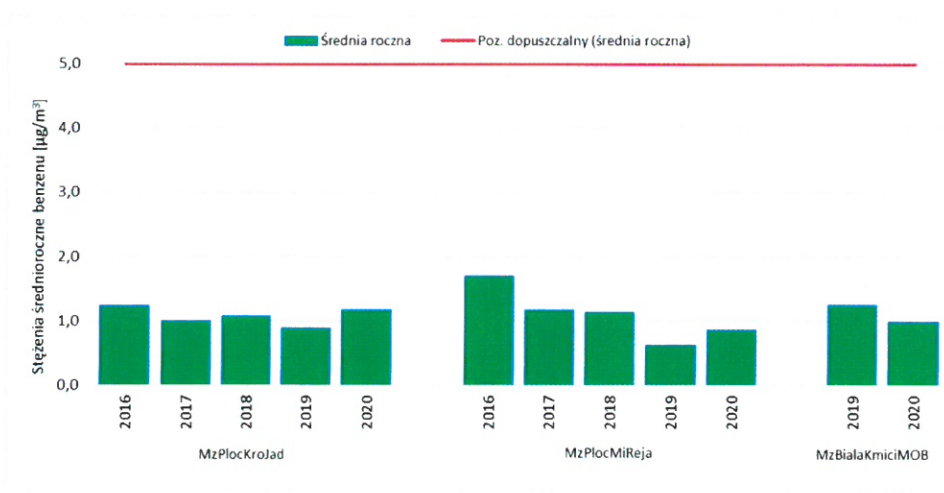
— BiaKm-SO2 [µg/m³] — Plo-SO2 [µg/m³] — Plo-Gmm-SO2 [µg/m³]

Dane: SO2 - S1
 Okres objęty raportem: Maj-Czerwiec roku 2021 strefa czasowa (UTC+1) CET

Benzen (C_6H_6)

Poziomy stężen średniorocznych benzenu w Płocku w latach 2016-2020 i w Białej w latach 2019-2020 były na niskim poziomie, jednak występowały podwyższone stężenia jednogodzinne. Norma średnioroczna $5 \mu\text{g}/\text{m}^3$ nie została przekroczona.

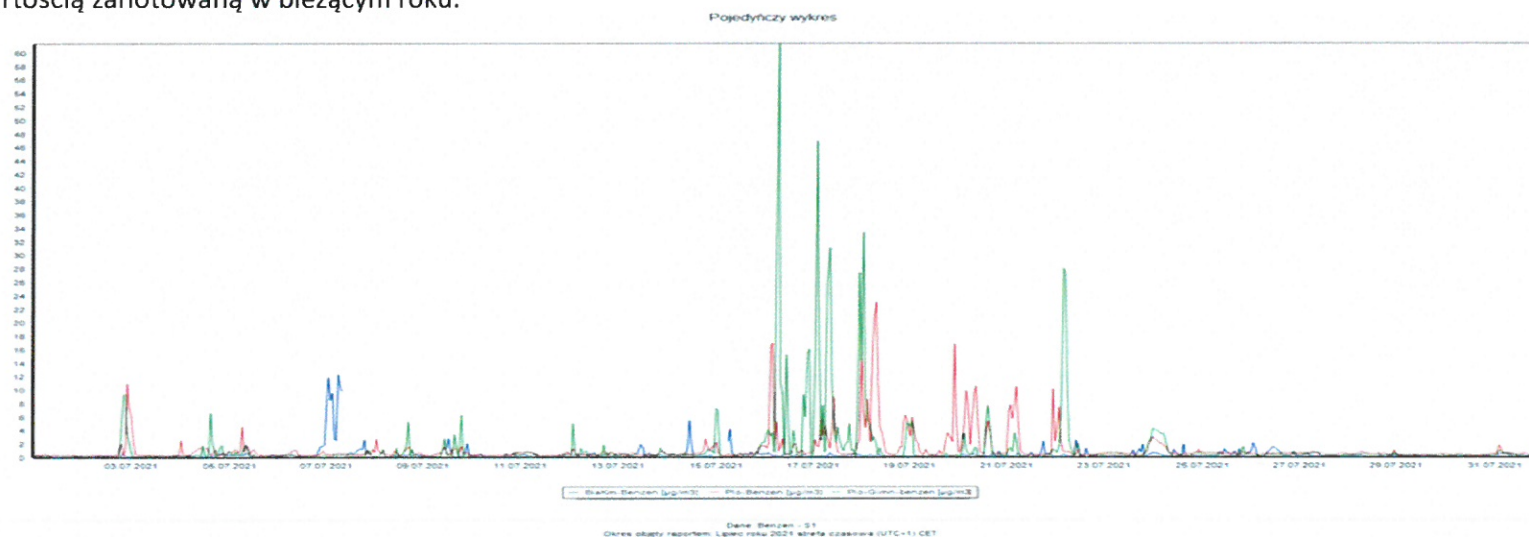

Podwyższone chwilowe stężenia benzenu

Na stacjach w Płocku i w Białej występują wysokie chwilowe stężenia benzenu.

Mając na uwadze fakt, iż podwyższone stężenia zanieczyszczeń w powietrzu odnotowywane w okolicach miasta Płock mogą mieć związek z nieprawidłowym funkcjonowaniem lub wystąpieniem awarii instalacji przemysłowej, informacje o epizodach wysokich stężeń benzenu, podobnie jak dwutlenku siarki w powietrzu są każdorazowo przekazywane do Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie, celem ich wykorzystania w działalności inspekcyjnej.

W dniu 16.07.2021 r. o godz. 8:00 wartość stężenia 1-godzinnego benzenu na stacji w Płocku przy ul. Królowej Jadwigi wyniosła $61 \mu\text{g}/\text{m}^3$ i była najwyższą wartością zanotowaną w bieżącym roku.

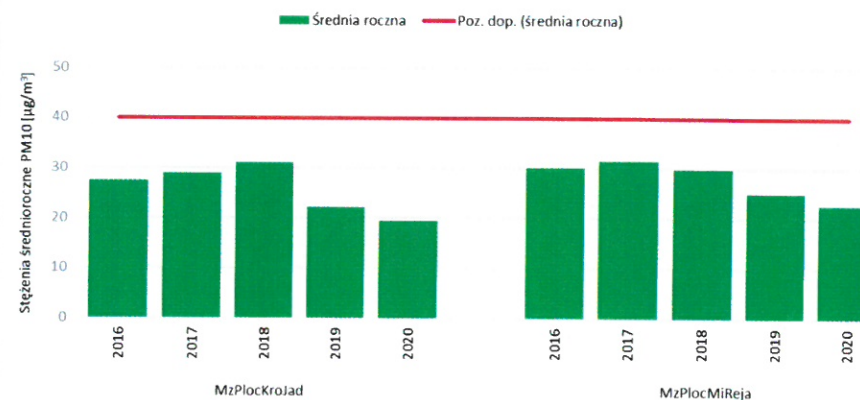
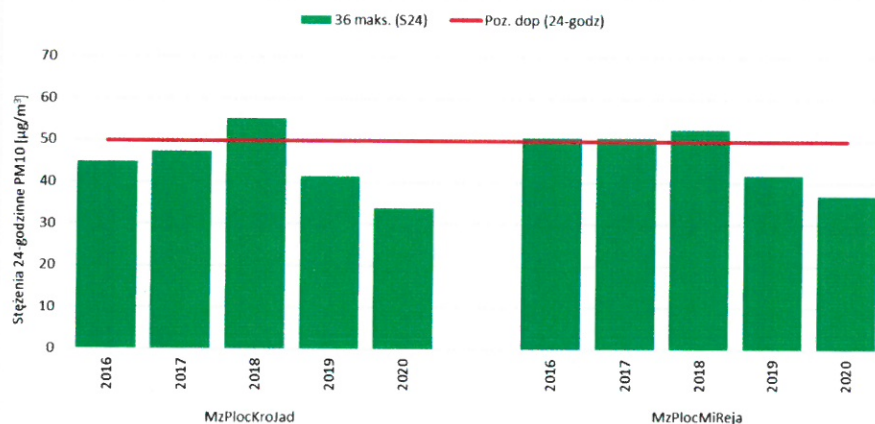

Pył zawieszony PM10

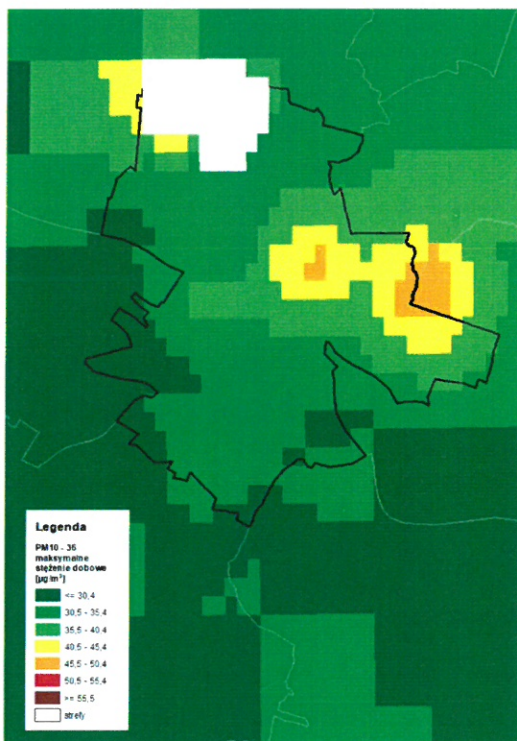
Przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla normy określonej dla doby (dopuszcza się 35 przekroczeń wartości 24-godz. $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$) i stężenia średniorocznego (norma $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$) w roku 2019 i 2020 w Płocku nie odnotowano. Natomiast w latach 2016-2018 w Płocku występowało przekroczenie dozwolonej liczby dni ze średnim 24-godzinnym stężeniem pyłu PM10.

Ostatnie dwa lata należały do wyjątkowo ciepłych (co przełożyło się na niższą emisję pochodzącą z ogrzewania budynków) i wietrznych (co z kolei ułatwiło rozpraszanie się zanieczyszczeń). W roku 2020 odnotowano obniżenie stężeń pyłu zawieszonego PM10 w stosunku do 2019 r. Głównym źródłem wysokich stężeń pyłu zawieszonego jest indywidualne ogrzewanie domów i mieszkań paliwami stałymi oraz komunikacja samochodowa. Stężenia w poszczególnych latach ulegają zmianom, ale brak jest jednolitych tendencji, co wskazuje na duży wpływ warunków pogodowych na uzyskiwane stężenia.

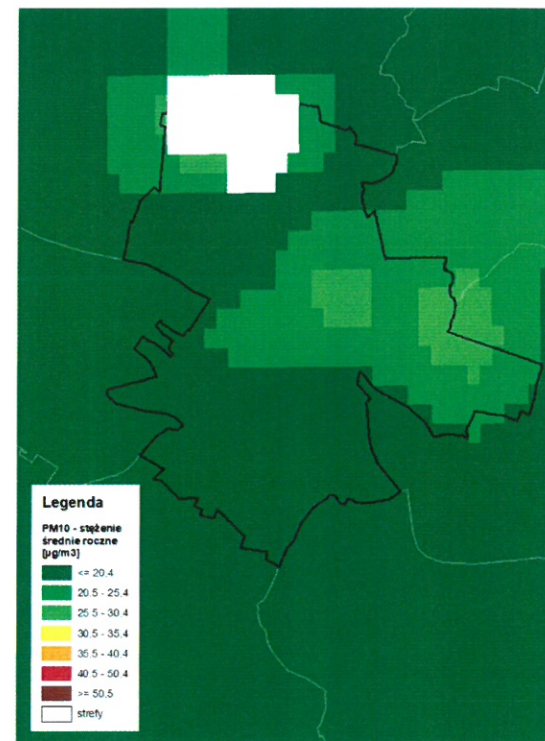

Pył zawieszony PM10 cd.

Rozkład przestrzenny 36 maksymalnej wartości stężenia 24-godzinnego pyłu zawieszonego PM10 w Płocku w 2020 roku, opracowany z wykorzystaniem metody szacowania w oparciu o wyniki modelowania jakości powietrza dla roku 2020 wykonanego przez IOŚ-PIB [źródło: GIOŚ, IOŚ-PIB]

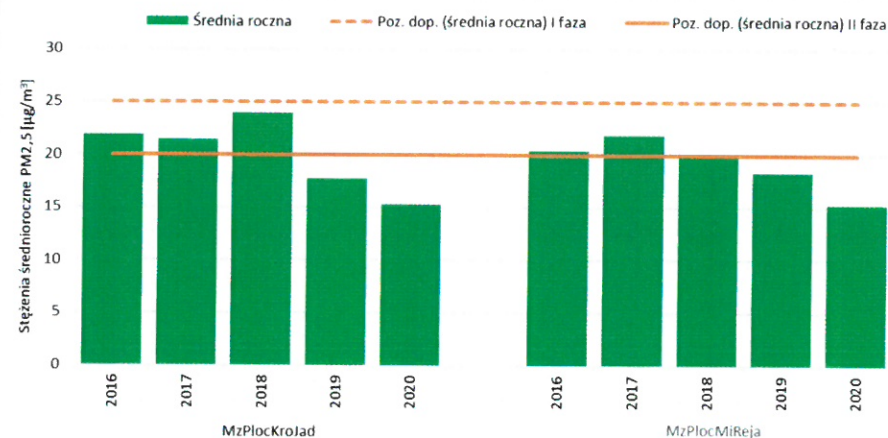

Rozkład przestrzenny wartości stężenia średniego rocznego pyłu zawieszonego PM10 w Płocku w 2020 roku, opracowany z wykorzystaniem metody szacowania w oparciu o wyniki modelowania jakości powietrza dla roku 2020 wykonanego przez IOŚ-PIB [źródło: GIOŚ, IOŚ-PIB]

Pył zawieszony PM2,5

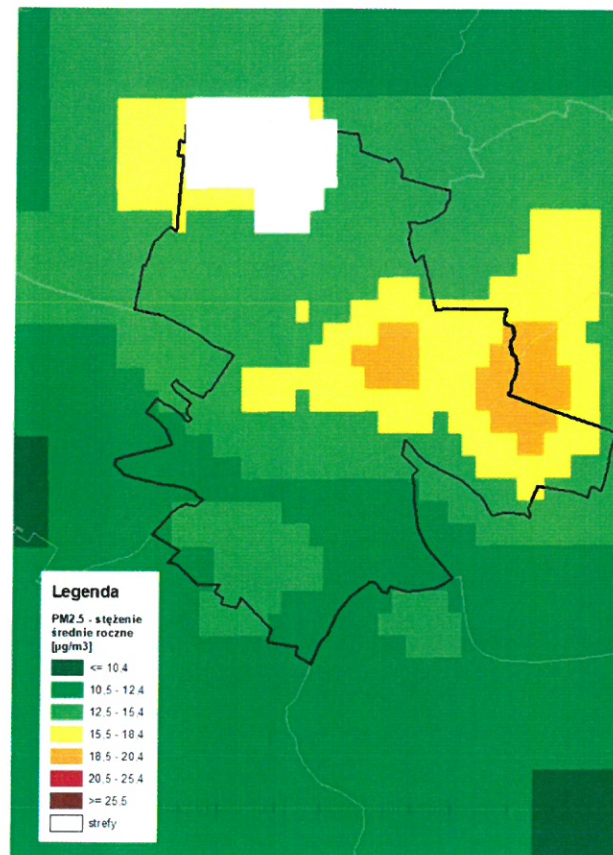
Poziom dopuszczalny dla pyłu PM2,5 (I faza - $25 \mu\text{g}/\text{m}^3$) w latach 2016-2020 nie został przekroczony na żadnej stacji w Płocku, a uzyskane z pomiarów wyniki, podobnie jak w przypadku pyłu PM10, były niższe w ostatnich dwóch latach. Od 2020 roku obowiązuje poziom dopuszczalny pyłu PM2,5 dla II fazy ($20 \mu\text{g}/\text{m}^3$). W Płocku w 2020 r. norma dla pyłu zawieszonego PM2,5 była dotrzymana. Wartość **wskaźnika średniego narażenia** na pył zawieszony PM2,5 dla roku 2020 (liczona jako średnia z lat 2018-2020) wyniosła dla miasta Płock $19 \mu\text{g}/\text{m}^3$ i nie przekracza wartości pułapu stężenia ekspozycji ($20 \mu\text{g}/\text{m}^3$).

Pył zawieszony PM2,5 cd.

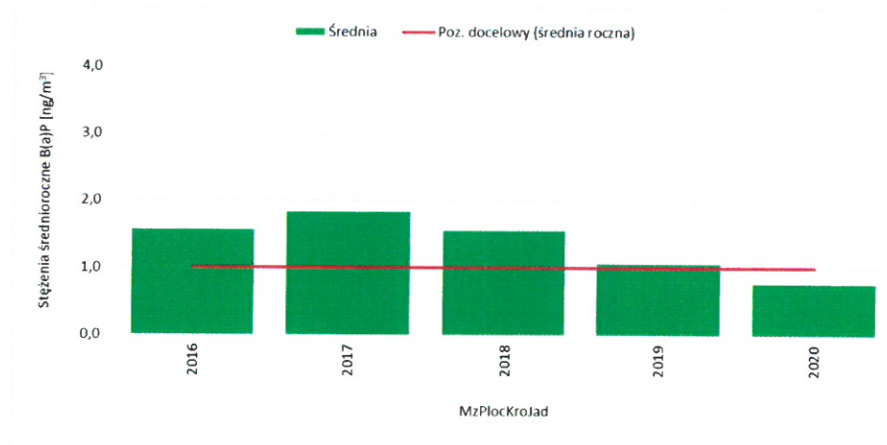
Rozkład przestrzenny wartości stężenia średniego rocznego pyłu zawieszonego PM2,5 w Płocku w 2020 roku, opracowany z wykorzystaniem metody szacowania w oparciu o wyniki modelowania jakości powietrza dla roku 2020 wykonanego przez IOŚ-PIB [źródło: GIOŚ, IOŚ-PIB]

Benzo(a)piren w pyłe zawieszonym PM10

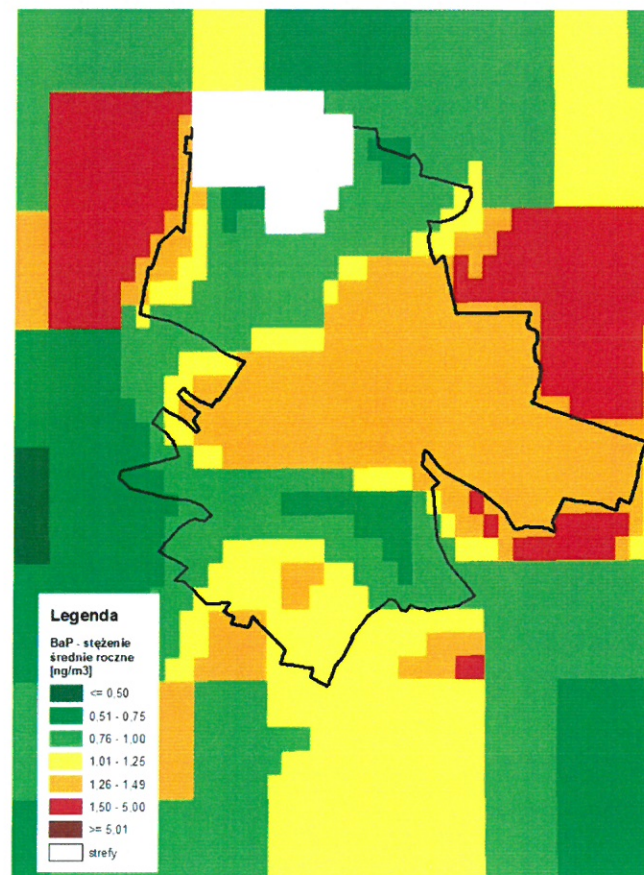
Stacja zlokalizowana w Płocku wykazuje spadek stężeń benzo(a)pirenu w porównaniu z rokiem 2019 i latami wcześniejszymi, norma stężenia średniorocznego - 1 ng/m^3 w roku 2020 nie została przekroczona. Jednak w latach 2016-2018 w Płocku występowało przekroczenie wartości średniorocznej B(a)P(PM10). Głównym źródłem przekroczeń tego zanieczyszczenia jest indywidualne ogrzewanie domów i mieszkań paliwami stałymi (głównie węglem i drewnem). Podwyższone stężenia B(a)P(PM10) występują więc na obszarach, gdzie nie została doprowadzona sieć ciepłownicza, a w zabudowie dominują domy jednorodzinne i stare kamienice.

Benzo(a)piren w pyłe zawieszonym PM10 cd.

Rozkład przestrzenny wartości stężenia średniego rocznego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 w Płocku w 2020 roku, opracowany z wykorzystaniem metody szacowania w oparciu o wyniki modelowania jakości powietrza dla roku 2020 wykonanego przez IOŚ-PIB [źródło: GIOŚ, IOŚ-PIB]

Bieżące* dane pomiarowe za rok 2021 (do 30.06.2021 r.)

Na stacji zlokalizowanej w Płocku przy ul. Królowej Jadwigi w pierwszej połowie roku wystąpiły podwyższone stężenia B(a)P(PM10), co może spowodować przekroczenie poziomu docelowego stężenia B(a)P(PM10) w roku 2021.

Rok	Kod stacji	Wskaźnik	Typ pomiaru	Średnia roczna (za pół roku)	Norma (roczna)
2021	MzPlocKroJad	BaP(PM10)	manualny	1,6 ng/m ³	1 ng/m ³ poziom docelowy średnioroczny

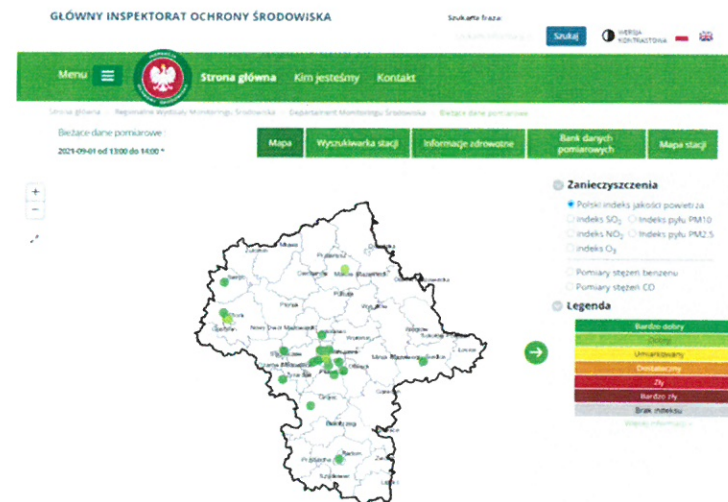
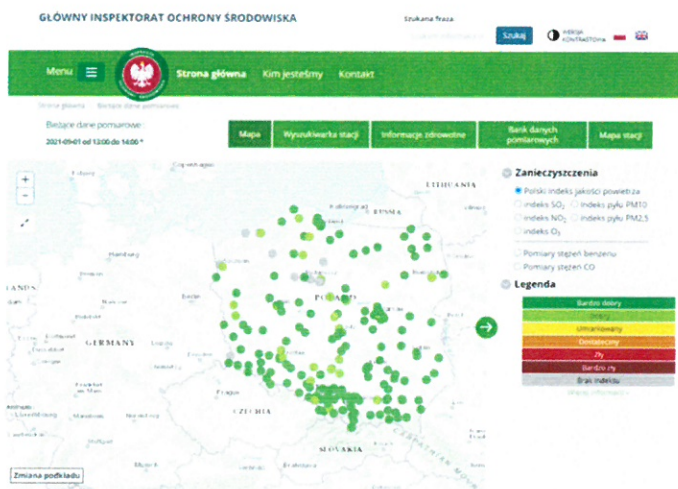
* Uwaga – bieżące dane podlegają weryfikacji i mogą ulec zmianie.

Informacje dotyczące aktualnych wyników pomiarów ze stacji monitoringu jakości powietrza

Portal Jakość Powietrza GIOŚ – moduł „Bieżące dane pomiarowe”
powietrze.gios.gov.pl/pjp/current

Podstrona portalu dotycząca województwa mazowieckiego
powietrze.gios.gov.pl/pjp/rwms/7

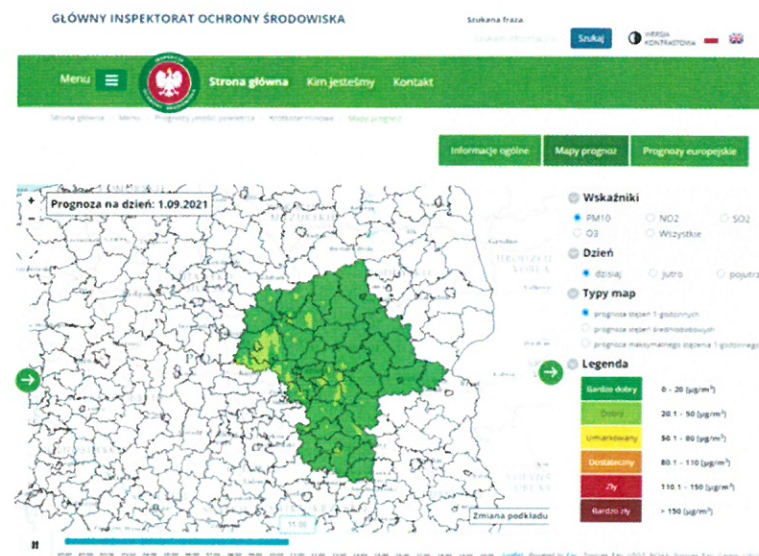
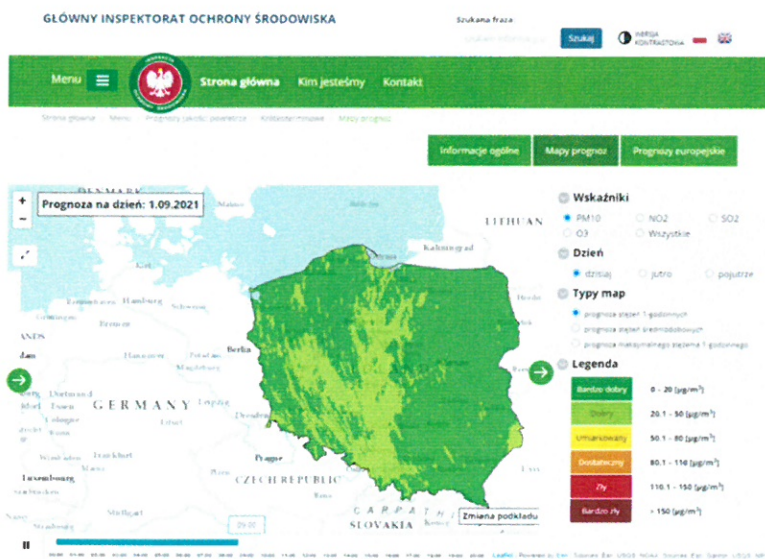

Prognoza zanieczyszczeń powietrza na trzy kolejne dni

Portal Jakość Powietrza GIOŚ – moduł „Prognozy zanieczyszczeń powietrza”
powietrze.gios.gov.pl/pjp/airPollution

Podstrona portalu dotycząca województwa mazowieckiego
powietrze.gios.gov.pl/pjp/rwms/7

Aplikacja na telefony z systemem Android i iOS

**Aplikacja mobilna na telefony z systemem Android i iOS „Jakość powietrza w Polsce”
Sprawdzasz – widzisz – wiesz!**

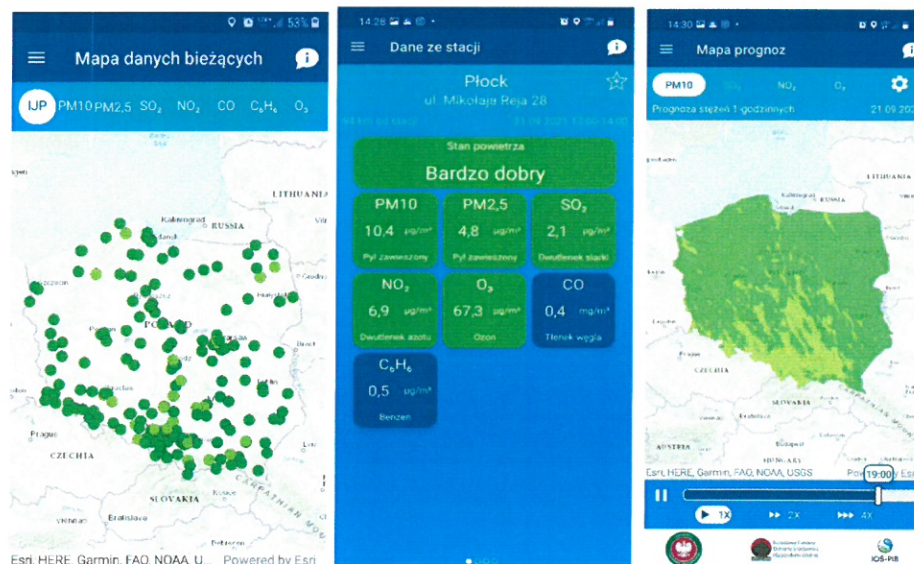
Aplikacja GIOŚ to szybki i łatwy dostęp do informacji dotyczących stanu jakości powietrza w Polsce.

Można dodać wybrane stacje do ulubionych i śledzić bieżące zmiany zachodzące w powietrzu w danej okolicy.

Aplikacja mobilna „Jakość powietrza w Polsce” jest oficjalną aplikacją GIOŚ.

Opiera się na automatycznych pomiarach prowadzonych w ramach PMŚ.

W module „Mapa prognoz” aplikacji mobilnej prezentowane są prognozy zanieczyszczenia powietrza pyłem zawieszonym PM10, dwutlenkiem azotu (NO_2), w sezonie zimowym dwutlenkiem siarki (SO_2), a w sezonie letnim ozonem troposferycznym (O_3).

Podsumowanie

W roku 2019 i 2020 w Płocku nie wystąpiło przekroczenie poziomu dopuszczalnego i docelowego.

Duży wpływ na to miały bardzo sprzyjające warunki meteorologiczne.

W latach wcześniejszych (2016-2018) utrzymywały się przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla pyłu zawieszonego PM10 oraz przekroczenia poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu w pyle zawieszonym PM10.

Ponadto, w sąsiedniej strefie mazowieckiej w pobliżu Płocka w roku 2020 wystąpiło przekroczenie poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu w pyle zawieszonym PM10 oraz wyższe stężenia pyłu PM10 i PM2,5.

W Białej w roku 2019 i 2020 występowały wysokie stężenia dwutlenku siarki, bliskie granic normy.

W Płocku i w Białej dochodzi do podwyższonych chwilowych stężeń benzenu i dwutlenku siarki, które prawdopodobnie w większości należy łączyć z emisją przemysłową.

W bieżącym roku (w I półroczu) wystąpiły podwyższone stężenia B(a)P(PM10) na stacji w Płocku, co może spowodować przekroczenie poziomu docelowego stężenia B(a)P(PM10) w 2021 roku.

GŁÓWNY INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA

Dziękuję za uwagę!

Źródło danych: Państwowy Monitoring Środowiska – Główny Inspektorat Ochrony Środowiska